

Den folklige hövdingen lämnar sin post

NYKÖPING(SN):

Han tar emot i strumplästen. De något för långa byxorna släpar i golvet. Slips har han ingen. Den ståtliga Karl IX blickar ner från sin enorma målning över den öppna spisen i residensets landshövdingrum.

Trots miljön håller länets avgående landshövding Bengt Gustavsson sin egen stil, Qärnan från etikettens "krav" och överklassens vanor.

Och han är väl en av de få idag som öppet kan tala om sin "marxistiska skolning".

- Nej, sånt där som vinsnobberi och sånt är jag inte mycket för, menar Bengt Gustavsson.

En hel del har kanske också höjt på ögonbrynen då han på "fina" middagar öppet deklarerat sin mening.

- När andra briljerar med sin vinkänedom brukar jag tala om det fina svenska lantvinet, erkänner han.

Under de tio år Bengt Gustavsson varit landshövding har han lyckats få ett grundmurat rykte som mycket folklig-

Prestigelös

Kanske hänger hans uppträdande ihop med hans skolgång - som slutade med folkskolan - och att han stått ute i produktionen som filare på Stathmos i Eskilstuna.

Men den prestigelösa hållningen har gjort Bengt Gus-

Det var i Eskilstuna allt började. Det var här Bengt Theodor gick med i SSU, väckt av Albert Vikstens bok "Storm över niporna", och det var i Eskilstuna som han satt som ordförande i kommunfullmäktige.

Men Strängnäs drog i alla fall starkt. Här finns dottern med barnbarn och här finns valparna till landshövdingeparets kungspudel Knutte.

Något stillasittande liv framför teven med ett stilla påtande i radhusträdgården då och då blir det dock inte - om nu någon trott det.

- Fast helt oäven med växter är jag nog inte, framhåller Bengt Gustavsson.

Bokintresse

Det här med djur, växter, utomhusliv och idrott har dock aldrig varit hans starka sida trots en period i ungdomen med orientering och kanot.

Böcker på längden och tvären har däremot dominerat. Och även under landshövdingeåren har det blivit en hel del läst.

- Jag har nog alltid en tre-fyra böcker på gång, säger Bengt Gustavsson.

En bok som ligger för omläsning för fjärde gången är Duffcoopers biografi över Talleyrand, en hänsynslös och skicklig politiker 1754-1838, dvs under franska revolutionen och Napoleon.

- Den ger mig mer än någon annan bok och visar på det svindlande händelseförloppet

Men Bengt Gustavsson kan också tänka sig att fördjupa sig i Nynäsherren Johan August Gripenstedt, finansminister på 1800-talet och en av de drivande bakom 1866 års författningsreform.

- Det är en av de mest intressanta personer jag vet, säger Bengt Gustavsson.

Arbetslivsfonden

Trots pensioneringen blir det vanligt jobb som kommer att ta en stor del av hans tid.

Bengt Gustavsson har utsetts till ordförande i den regionala arbetslivsfonden i Sörmland, vilket han räknar med är en ungefär en kvartstidstjänst.

- Det känns fantastiskt att få fortsätta i spåret med frågor om sysselsättningen, deklarerar han.

Under de gångna tio åren är det också just jobben som tagit det mesta av hans intresse.

- De första fem åren var jag mer sysselsättningspolitisk ombudsman än traditionell landshövding, menar Bengt Gustavsson.

I egenskap av landshövding har hans tittit ordförande i länsarbetsnämnden och Utvecklingsfonden. Men han har också tagit mängder av kontakter vid sidan om, speciellt problemen i Hälleforsnäs med Järnförädling och EGAB.

Många minns dock mer hans kamp för att få hela länet täckt av Öst-Nytt och radion i stället för splittring av Sörm-

^IHH

Har när nog nans formaga au
iela tiden balansera på grän-
.I mellan allvar och humor
ch K å en stor del.

P i fredag är det formellt sett
sista arbetsdagen. Men trots
det äi det svårt att få ur Bengt
Gustavsson något om hur det
känns att sluta.

- Mitt känsloliv är kanske inte
så utvecklat, säger han halvt
på skämt, halvt på allvar.

Nu flyttar han och hustrun
Majbritt till Strängnäs, till ett
radhus på drygt 100 kvadrat-
meter. Landshövdingevillan
på Stackebergsgatan i Nykö-
ping är på 420 kvadratmeter.

Att det blev Strängnäs är lite
av en slump.

Nyköping finast

- Vi sökte bostad i Nykö-
ping, Eskilstuna och Sträng-
näs.

- Nyköping, länets finaste
stad, lagom liten för att vara
intim och lagom stor för att be-
hålla integriteten. Eskilstuna
är kanske inte kan mäta sig
skönhetsmässigt, men där
finns de sociala banden, för-
klarar Bengt Gustavsson.

fördjupar sig snabbt och ivrigt
med tindrande ögon i de märk-
liga turerna som beskrivs i bo-
ken.

- Om jag någon gång drab-
bas av sysselsättningsproblem
finns två ofelbara idéer: lära
mig finska eller få grepp om
franska revolutionen, tillägger
han.

Skrivklåda

Så det blir nog en hel del läst
framöver i radhuset i Sträng-
näs. Och det kanske till och
med blir lite skrivet.

- Jo, jag har skrivklåda. Men
några memoarer blir det inte
utan i så fall ska det handla om
intressantare personer än
Bengt Gustavsson, menar han.

Fick han mer tid så skulle
dock det uttalde historiska in-
tresset blomma ut ordentligt.

- Jag har ju en teori om att
det finns en rak linje i historien
från katolska kyrkans stora
jordinnehav på 1400-1500-ta-
len fram till den strukturo-
vandling vi ser idag. Jag skulle
vilja sammansträlla den forsk-
ning som finns på det området,
avslöjar han.

ordförande i ledningsgrup-
pen.

Utbildningsfrågorna

Efter frågorna runt syssel-
sättningen var det just kom-
munikationerna som fångade
Bengt Gustavssons intresse.

Och det var en utveckling
som var helt planerad.

- Jag gjorde ett uttalande i
april 1980 och det jag sade då,
så har det exakt blivit, fram-
håller han.

Bengt Gustavsson är alltså
nöjd med sina år i residenset
vid Stora torget i Nyköping.
Den lite ironiska kritiken för
all bandklippning vid invig-
ningar tar han med ro.

- Dessutom är det så att jag
sagt nej till ungefär var tredje
inbjudan, säger han.

Fast hellre än invigningar
vill han tala om de viktigare
länsfrågorna. Efter sysselsät-
ning och kommunikationer är
det nu dags för utbildningsfrå-
gorna, hävdar Bengt Gustavs-
son.

Och på det området bör
blicken riktas utanför läns-

Den här bilden av den allvarsamme, ansvarsmedvetne landshövdingen är en uppvisning. Helst sparkar han av sig skorna och tar av sig slipsen trots eventuellt ogillande blickar från Karl IX.

Foto: PEO JOHANSSON

gränsen. Som exempel på det
nämner han beslutet i länssty-
relsen att förorda Södertälje
som lämplig lokalisering för
den nya lärarhögskolan.
(Sörmlands län har i alla fall
ingen chans.)

Testamente

- Detta kan man säga är en
del av mitt testamente att vi
borde ta mer kontakter över
gränsen, menar Bengt Gus-
tavsson.

För Sverige som helhet
minns man dock Bengt Gus-
tavssons 80-tal för andra saker.
Han har bl a lett utredningen

om svensk utlandsverksamhet
på krigsmaterielområdet - ett
nog så hett ämne - samt utred-
ning om vår sårbara elförsörj-
ning (som tillsattes efter det
stora strömavbrottet 1983).

Bengt Gustavsson var dess-
utom sakkunnig hos regering-
en i utredningen om den sk
samordnade länsförvaltning-
en, som för övrigt införs i
Sörmland 1 juli 1991.

TV-tittande

- Det har varit en rolig tid.
Men landshövdingejobbet
kom vid fel tillfälle i karriären.
Det är nu jag fått erfarenheter-

na och de breda kontaktytor-
na, förklarar han.

Men lite lugnare vill han nog
kanske ha det i alla fall. Det
där med TV-tittande har
Bengt Gustavsson egentligen
inget emot, men tiden har inte
räckt riktigt.

- Den enda serie jag föresat-
te mig att följa var Rosenbad-
darna, säger han.

Mer sevärt finns det dock
tycker han. Och har inte heller
något emot video.

- Man måste ju ha tid att tita-
ta då, förklarar han.

- Men jag kommer nog att
skaffa en, kommer det efter en
stunds eftertanke.

HÅKAN JOHANSSON

